

**Plán péče
o
přírodní památku
Slunná stráň**

**na období
2019 – 2028**

součást záměru na vyhlášení

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	(bude doplněno po vyhlášení)
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Slunná stráň
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
číslo předpisu:	(bude doplněno po vyhlášení)
datum platnosti předpisu:	(bude doplněno po vyhlášení)
datum účinnosti předpisu:	(bude doplněno po vyhlášení)

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Olomoucký kraj
okres:	Šumperk
obec s rozšířenou působností:	Šumperk
obec s pověřeným obecním úřadem:	Šumperk, Hanušovice
obec:	540226 Loučná nad Desnou
	536521 Jindřichov
katastrální území:	687090 Přemyslov
	706370 Nové Losiny

Příloha M1: Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 685090 Přemyslov

číslo parcely (KN)	číslo parcely (PK)	druh pozemku dle KN	způsob využití pozemku dle KN	číslo listu vlastnictví	výměra parcely celková dle KN (m ²)	výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
94/1		TTP		62	145981	145981
103		ostatní plocha	neplodná půda	17	255	255
104		ostatní plocha	neplodná půda	17	129	129
113		ostatní plocha	neplodná půda	17	352	352
134		TTP		62	2716	2716
363		ostatní plocha	ostatní komunikace	17	2110	2110
364/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	17	127	127
Celkem					151670	151670

Katastrální území: 706370 Nové Losiny

číslo parcely (KN)	číslo parcely (PK)	druh pozemku dle KN	způsob využití pozemku dle KN	číslo listu vlastnictví	výměra parcely celková dle KN (m ²)	výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
605/1		TTP		176	231509	231509
583/5		ostatní plocha	neplodná půda	176	132	132
571/10		ostatní plocha	neplodná půda	176	107	107
571/11		ostatní plocha	neplodná půda	176	47	47
571/8		ostatní plocha	neplodná půda	176	86	86
583/7		ostatní plocha	neplodná půda	176	87	87
571/5		ostatní plocha	neplodná půda	176	96	96
571/6		ostatní plocha	neplodná půda	176	81	81
571/4		ostatní plocha	neplodná půda	176	76	76
611		ostatní plocha	neplodná půda	176	223	223
562/2		ostatní plocha	manipulační plocha	176	566	566
Celkem					233010	233010

Ochranné pásmo: Přírodní památka Slunná stráň se vyhlašuje **bez ochranného pásma**.

Příloha M2: Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	0,00	0,00		
vodní plochy	0,00	0,00	zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	38,0206	0,00		
orná půda	0,00	0,00		
ostatní zemědělské pozemky	0,00	0,00		
ostatní plochy	0,4474	0,00	neplodná půda	0,1671
			ostatní způsoby využití	0,2803
zastavěné plochy a nádvoří	0,00	0,00		
plocha celkem	38,468	0,00		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park:	-
chráněná krajinná oblast:	CHKO Jeseníky
jiný typ chráněného území:	CHOPAV Jeseníky

Natura 2000

ptačí oblast:	-
evropsky významná lokalita:	-

Příloha M1: Orientační mapa s vyznačením území**1.6 Kategorie IUCN**

IV. – řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ**1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu**

Komplex kosených a pasených mezofilních ovsíkových luk a vlhkých pcháčových luk s mezemi a kamenicemi a s výskytem populací zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů vázaných na tyto biotopy.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany – současný stav**A. ekosystémy**

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
Mezofilní ovsíkové louky (biotop T1.1) svazu <i>Arrhenatherion elatioris</i>	68	rozsáhlý komplex sečených a pasených luk členěných mezemi a kamenicemi, místy vytváří přechody k vlhkým pcháčovým loukám sv. <i>Calthion palustris</i> a podhorským smilkovým trávníkům sv. <i>Violion caninae</i> , místy s bohatým výskytem pětiprstky žežulníku (<i>Gymnadenia conopsea</i>)
Vlhké pcháčové louky (biotop T1.5) svazu <i>Calthion palustris</i>	3	podmáčené části luk, obvykle s dominantním pcháčem potočným a skřípínou lesní, s výskytem prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>)

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>)	stovky až tisíce kvetoucích ex.	O/C2t	sušší části luk, nejhojněji v sv. části území

Pozn.: stupeň ohrožení: O - druh zvláště chráněný dle vyhl. 395/1992 Sb. v kategorii ohrožené; C2t druh silně ohrožený (Grulich 2012)

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, se kterými je ZCHÚ v překryvu

Území není v překryvu s EVL nebo PO.

1.9 Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem ochrany tohoto zvláště chráněného území je zejména:

- a) zachování současných lučních společenstev v příznivém stavu nebo zlepšení jejich stavu vhodným způsobem obhospodařování
- b) zachování druhové rozmanitosti území na úrovni chráněných a významných rostlinných a živočišných druhů
- c) zachování současného krajinného rázu území
- d) omezení výskytu rudерálních a eliminace invazních druhů rostlin
- e) zmírnění škod v současné době působených lesní zvěří

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Navrhovaná přírodní památka Slunná stráň se nachází na k jihu až jihozápadu orientovaných svazích Černé stráně (1237 m) v oblasti Přemyslovského sedla, asi 3 km východně od osady Nové Losiny a 5 km severozápadně od Loučné nad Desnou, v nadmořské výšce přibližně 720 – 840 m. n. m. Lokalita je součástí rozsáhlého komplexu luk a pastvin v oblasti Přemyslovského sedla s mezemi, drobnými remízky na kamenicích a roztroušenými lesíky a křovinami zasahujícími i mimo území CHKO Jeseníky o celkové rozloze přibližně 160 ha.

Geologické podloží tvoří v nižších částech Přemyslovského sedla a v okolí vodních toků převážně deluviálně eolické sedimenty, štěrkové a hlinité kvarterní náplavy, na svazích je podloží tvořeno biotitickou ortorulou.

Hlavním typem travobylinné vegetace jsou mezofilní ovsíkové louky svazu *Arrhenatherion elatioris*, které se svým druhovým složením nejvíce blíží podhorským kostřavovo-trojštětovým loukám asociace *Poo-Trisetum flavescens*. Na podmáčených místech se vyskytují vlhké pcháčkové louky svazu *Calthion palustris* spadající především do asociace *Cirsietum rivularis*. Na sušších a méně úživných místech, zejména na konvexních tvarech reliéfu a při okrajích lesa jsou patrné přechody k podhorským a horským smilkovým trávníkům svazu *Violion caninae*.

Floristicky významné jsou v území zejména bohaté populace pětiprstky žežulníku (*Gymnadenia conopsea* subsp. *conopsea*) a prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis*), relativně častý je též vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), v desítkách sterilních jedinců je místy zastoupena lilie cibulkonosná (*Lilium bulbiferum*), vzácně se vyskytují prstnatec Fuchsův pravý (*Dactylorhiza fuchsii* subsp. *fuchsii*). Na mírně narušovaných vlhkých místech se vyskytuje také jetel kaštanový (*Trifolium spadiceum*).

V oblasti Přemyslovského sedla byla v minulosti provedena řada zoologických průzkumů a studií, z bezobratlých bylo zaznamenáno 12 druhů čmeláků rodu (*Bombus*), 55 druhů motýlů např. perleťovec prostřední (*Argynnis adippe*), modrásek lesní (*Cyaniris semiargus*), soumráček čárkovaný (*Hesperia comma*) a legislativně chráněný batolec duhový (*Apatura iris*) a bělopásek dvouřadý (*Limenitis camilla*), 43 druhů střevlíků, především chráněný (*Carabus scheidleri helleri*), dále např. *Carabus auronitens*, *Carabus*

granulatus a *Carabus violaceus*, z obratlovců jsou významné především chráněné druhy ptáků chrástal polní (*Crex crex*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*) a ůuhýk obecný (*Lanius collurio*), průzkumy zaměřené na plazy, obojživelníky a savce doposud nebyly provedeny.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
lilie cibulkonosná (<i>Lilium bulbiferum</i>)	desítky sterilních ks, populace slabá	SO/C2b/VU	na několika místech na okrajích sečených luk a kamenných hromadnic v nejvýše položené části území
prstnatec Fuchsův (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	desítky kvetoucích	O/C4a/NT	roztroušeně na více místech, zejména při okrajích lesa
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	stovky kvetoucích	O/C3/NT	vlhké pcháčkové louky a trvale vlhčí části luk a pastvin
pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>)	stovky až tisíce kvetoucích ex.	O/C2t/EN	sušší části luk, nejhojněji v sv. části území
vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>)	desítky kvetoucích	O/C3/VU	roztroušeně na více místech v sušších loukách
chrástal polní (<i>Crex crex</i>)	5 volajících samců	SO/VU	podmáčené, extenzivně obhospodařované louky
batolec duhový (<i>Apatura iris</i>)	vzácný	O	nálety dřevin a nesečené části luk v okolí vodotečí, živnou rostlinou housenek jsou vrby
čmelák (<i>Bombus</i> spp.)	poměrně hojný	O	především otevřené travnaté biotopy
střevlík (<i>Carabus scheidleri helleri</i>)	vzácný	O	louky, pole prosvětlené lesy
ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	vzácný	O/NT	otevřené plochy s dostatkem křovin, okraje lesů
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	vzácný	O	světlé listnaté lesy nebo otevřená krajina s dostatkem keřů

Informace o výskytu a početnosti jednotlivých druhů rostlin jsou uvedeny na základě vlastního pozorování v roce 2017 a předchozího inventarizačního průzkumu (Hofhanzlová 2006), informace o výskytu živočichů vychází z inventarizačních průzkumů (Mazalová 2010, Gabříš 2010, Kašák 2010). Stupeň ohrožení: SO, O - druhy zvláště chráněné dle vyhl. 395/1992 Sb. v kategoriích silně ohrožené a ohrožené. Stupeň ohrožení dle červených seznamů: cévnaté rostliny (Grulich 2012: C2 – silně ohrožený, C3 – ohrožený, C4 – vyžadující další pozornost – méně ohrožený; Grulich a Chobot 2017: VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, EN – ohrožený), živočichové (Chobot a Němec 2017: VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený).

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

V roce 2001 byla část lučního komplexu v oblasti Přemyslovského sedla ležící mimo CHKO Jeseníky nařízením Okresního úřadu Šumperk vyhlášena přírodní rezervací Přemyslovské sedlo. V roce 2008 byla na ni navazující část lučního komplexu, rovněž ležící mimo CHKO Jeseníky, rozhodnutím Městského úřadu Šumperk vyhlášena přechodně chráněnou plochou s názvem „Letní stráň“ s platností do 31. 12. 2018. Důvody vyhlášení PČHP byly studijní a vědecké. Vyhlášením PČHP byla stanovena některá

omezení pro zajištění jeho ochrany. V roce 2018 bylo na území této PCHP Krajským úřadem Olomouckého kraje připraveno vyhlášení přírodní památky Letní stráň.

Část lučního komplexu ležící na území CHKO Jeseníky je součástí III. zóny CHKO Jeseníky, proto bylo v roce 2018 přistoupeno k vyhlášení i této cenné části maloplošným zvláště chráněným územím v kategorii přírodní památka.

b) zemědělské hospodaření

Počátky zemědělské činnosti v oblasti Přemyslovského sedla se datují již do roku 1651, kdy sem Přemysl ze Žerotína pozval 13 osadníků, kteří vyklučili les a začali zemědělsky hospodařit. Až do konce druhé světové války zde bylo více zemědělské půdy než dnes, v sedle stály menší zemědělské usedlosti a značná část současných luk byla zorněna. Po válce byly domy opuštěny, orná půda zatrávněna, část luk a pastvin zalesněna.

Do konce 80. let bylo území využíváno zemědělským družstvem, od roku 1992 je ve správě Všeobecné rozvojové s. r. o. Šumperk. Probíhá zde ekologické zemědělství se snahou o šetrné obhospodařování luk a pastvin s ohledem na výskyt vzácných druhů rostlin a živočichů. V současné době je část lokality udržována pastvou skotu, část je každoročně sečena. Současné zemědělské hospodaření napomáhá udržení lučních společenstev v dobrém stavu. Zároveň se tak udržují a vytvářejí vhodné podmínky pro existenci řady druhů rostlin a živočichů.

c) myslivost

Louky a pastviny na Přemyslovském sedle jsou obklopeny rozsáhlými lesními porosty, které jsou vhodným útočištěm jak pro drobnou zvěř, tak pro černou, srnčí a jelení zvěř. Většina lokality spadá do honitby Jindřichov, východní část do honitby Ucháč.

Zejména v současné době silně přemnožená černá zvěř způsobuje v celém území značné škody, pravidelně a opakovaně likviduje zvláště chráněné druhy rostlin vyrýváním a na mechanicky nechráněných (tj. neoplocených) plochách dochází ke značnému oslabení jejich populací. Vysoké stavy černé zvěře budou i do budoucna vyžadovat zvýšené náklady na ochranu populací ZCHDR v podobě budování a údržby oplocení.

d) jiné způsoby využívání

V minulosti byly snahy investorů o skupování pozemků na Přemyslovském sedle s cílem budování různé rekreační infrastruktury, objektů pro rekreaci, hotelů či sjezdovek.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Rozhodnutí Městského úřadu Šumperk č. j. MUSP 17908/2008 ze dne 4. 3. 2008 o vyhlášení přechodně chráněné plochy Letní stráň – k. ú. Přemyslov a Nové Losiny

Výnos Ministerstva kultury ČSR č. j. 9.886/69-II/2 ze dne 19. 6. 1969 o zřízení CHKO Jeseníky

Plán péče o CHKO Jeseníky na období 2014 – 2023

Nařízení vlády č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod (CHOPAV Jeseníky)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o nelesních pozemcích

V přírodní památce jsou vymezeny 2 hlavní typy dílčích ploch, které jsou tvořeny fragmenty vlhkých pcháčových luk a segmenty mezofilních luk s navrhovanými způsoby hospodaření ve vztahu k výskytu ZCHD. Třetí plocha je vymezena pro vyhloubení tůň. Zbytek území tvoří meze s převahou listnáčů, ve kterých se v současné době nenavrhují žádné úmyslné zásahy.

Příloha T1: Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

Příloha M3: Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

V území probíhá již více než dvacet let ekologicky šetrné extenzivní zemědělské hospodaření v podobě kombinace pravidelného sečení a pastvy, díky kterému se zachovala hodnotná luční společenstva s výskytem řady vzácných druhů rostlin a živočichů. V takto nastaveném hospodaření je proto žádoucí nadále pokračovat.

Péče o luční porosty je v současné době plně hrazena z dotačních titulů MZe. S využitím vhodných dotačních titulů Mze se s výjimkou některých speciálních opatření počítá i do budoucna.

S ohledem na udržení a podporu druhové pestrosti lučních porostů je vhodné v území uplatňovat různorodý způsob managementu na menších plochách, který by spočíval především ve střídání sečení a pastvy a posunu termínů hospodaření v různých letech. Proto se doporučuje změna dotačních titulů u všech v současnosti evidovaných půdních bloků, s výjimkou trvale podmáčených a rašelinných luk, na druhově bohaté pastviny nebo jiný vhodný dotační titul umožňující tuto různorodou péči.

V případě, že bude třeba odložit či vynechat pastvu nebo seč z důvodu ochrany populací vzácných druhů rostlin a chrástala polního, musí hospodařící subjekt požádat o souhlasné stanovisko orgánu ochrany přírody.

V posledních letech se stále více negativně projevuje přezvěření okolních lesů, především černá zvěř způsobuje značné škody na chráněných druzích rostlin, zejména orchidejích a liliích cibulkonosných, jejich vyrýváním. Proto byla část pozemků s početnými populacemi těchto druhů ohrazena drátěným oplocením. Po provedení těchto opatření se ukazuje, že zejména pro pětiprstku žežulník je ochrana proti zvěři limitujícím faktorem výskytu. Zatímco na oplocených plochách jsou řádově stovky pětiprstek a jednotlivé populace druhu nadále rostou, na neoplocených pozemcích se již tento druh téměř nevyskytuje. Proto je i do budoucna žádoucí udržovat stávající oplocení ve funkčním stavu a na některých místech s dosud početnějšími populacemi orchidejí zbudovat nová oplocení.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

V území se nepředpokládá konflikt zájmů mezi jednotlivými předměty ochrany.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o nelesní pozemky

Rámcová směrnice péče o nelesní pozemky

Typ managementu	sečení s odklizením posečené hmoty
Vhodný interval	1x až 2x ročně
Minimální interval	1x za 3 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, motorová kosa, samohybná technika
Kalendář pro management	VI - X
Upřesňující podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - vhodný interval sečení jednotlivých ploch je třeba nastavit dle jejich aktuálního stavu (tj. druhového složení, výšky a zapojení travního porostu) - pro nastavení termínu seče je dále třeba zohlednit kvetení chráněných druhů rostlin a hnízdění chřástala polního - po seči je zapotřebí odstranit veškerou posečenou hmotu z plochy přírodní památky (nejlépe po jejím usušení na místě na seno) - přibližně 1/4 luk by měla být kosena v pozdějším termínu (tj. až po 15. 8. z důvodu umožnění vysemenění některých později kvetoucích druhů rostlin, ochrany hmyzu a hnízdění chřástala), plochy s časovým posunem seče je třeba meziročně střídat - sečení je vhodné kombinovat s pastvou

Typ managementu	extenzivní pastva
Vhodný interval	1x ročně
Minimální interval	1x za 3 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	skot, popř. ovce, kozy
Kalendář pro management	VI - X
Upřesňující podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - načasování a intenzitu pastvy jednotlivých ploch je třeba nastavit dle jejich aktuálního stavu (tj. druhového složení, výšky a zapojení travního porostu) - pro nastavení vhodného termínu pastvy je třeba zohlednit aktuální výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a hnízdění chřástala polního - pastvu je vhodné kombinovat se sečením - v případě střídání pastvy a sečení je vhodné na přepasených plochách ponechávat nedopasky na nichž se vyvíjí některé druhy hmyzu

Typ managementu	vyřezání náletu dřevin a ošetřování dřevin na mezích a kamenicích
Vhodný interval	dle potřeby
Minimální interval	není stanoven
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, motorová pila
Kalendář pro management	X - III, mimo období hnízdění ptáků
Upřesňující podmínky	- redukci náletových dřevin a zásahy do dřevin na mezích a kamenicích je možné provádět dle aktuální potřeby. Přitom by na mezích nemělo dojít k jejich přílišnému proředění či přerušení. - vyřezanou hmotu je možné ponechat na vhodných místech v mezích a kamenicích (mimo luční porosty) nebo ji z místa odvézt

Typ managementu	narušování půdního povrchu
Vhodný interval	1x za 1 – 10 let
Minimální interval	není stanoven
Prac. nástroj / hosp. zvíře	hrábě, motyka, smyk, brány
Kalendář pro management	II - III
Upřesňující podmínky	- opatření lze provádět na vybraných místech z důvodu podpory šíření konkurenčně méně zdatných druhů rostlinnebo pokud to vyžaduje ochrana některých druhů hmyzu a pavoukoců - tento management je vhodné provádět zejména na plochách s hustě zapojeným souvislým travním drnem, případně také jako doplňkový management sečení při dlouhodobější absenci pastvy na některé ploše nebo na místech s přehoustlým mechovým patrem - při výběru místa zásahu je třeba zohlednit výskyt chráněných druhů rostlin a plochám s jejich početnými populacemi se raději vyhnout

Typ managementu	budování oplocení
Vhodný interval	jednorázový zásah
Minimální interval	není stanoven
Prac. nástroj / hosp. zvíře	není stanoven
Kalendář pro management	není stanoven
Upřesňující podmínky	- údržba stávajícího a budování nového oplocení z důvodu ochrany vzácných druhů rostlin proti vyrývání zvěří - nové oplocení je vhodné přednostně budovat na plochách s dosud početným výskytem vstavačovitých nebo v návaznosti na již existující oplocení

Typ managementu	hloubení a údržba tůní
Vhodný interval	jednorázový zásah
Minimální interval	není stanoven
Prac. nástroj / hosp. zvíře	bagr, rypadlo, krumpáč, lopata
Kalendář pro management	VIII - X
Upřesňující podmínky	- vyhloubení mělké tůně pro obojživelníky s pozvolným sklonem břehu (optimálně 1:10) o ploše hladiny cca 50 m ² a průměrnou hloubkou cca 50 cm, v nejhlubším místě cca 130 cm; údržba - odbahnění dle potřeby, přibližně 1x za 10 let; vykopaná zemina bude z větší části využita k tvorbě hráze, zbytek může být rozhrnut do plochy směrem k lesu

b) péče o rostliny

a) Většina druhů rostlin, které jsou předmětem ochrany území, je vázána na luční společenstva, která je potřeba nadále pravidelně udržovat sečením nebo pastvou. Optimálním řešením je oba způsoby hospodaření v průběhu roku či v různých letech střídát a dosáhnout tak maximální prostorové a časové heterogenity prováděného managementu v rámci obhospodařovaných ploch.

b) Z důvodu umožnění alespoň občasného vysemenění některých později kvetoucích druhů rostlin, ochrany hmyzu a hnízdění chrástala je žádoucí každoročně odsunout na části území (přibližně 1/4 luk) termín seče či pastvy až do pozdního léta (po 15. 8.). Jednotlivé plochy s časovým posunem seče či pastvy je z důvodu zvýšení různorodosti prostředí třeba meziročně střídát.

c) Vhodný způsob, načasování a intenzitu zásahu (zejména u pastvy) je žádoucí nastavit s ohledem na aktuální stav populací zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin. Plochy s výskytem prstnatce májového je možné kosit nebo pást přibližně od druhé poloviny června, na místech se soustředěným výskytem ostatních druhů vstavačovitých (pětiprstky žežulníku, vemeníku dvoulistého, prstnatce Fuchsova) je vhodné posunout management nejdříve na druhou polovinu července.

d) Místa s výskytem lilie cibulkonosné, která se zde vyskytuje zejména na okrajích luk a mezí, na méně intenzivně obhospodařovaných plochách, by bylo vhodné označit a jejich sečení provádět např. jen jednou za dva roky, případně je doséct ručně po dozrání a vypadání pacibulek, tj. v druhé polovině srpna.

e) Silně podmáčené plochy (v mapě M3 dílčí plochy 2) by měly být ručně koseny nejlépe každoročně, nejméně však v intervalu 1x za 2 roky. Veškerou posečenou hmotu z těchto ploch je třeba vyhrabat a odvézt mimo lokalitu.

f) S výjimkou vybudování menších tůní pro obojživelníky by nemělo být nijak zasahováno do vodního režimu podmáčených luk.

g) Plochy se soustředěným výskytem chráněných druhů rostlin, především orchidejí, je třeba nadále chránit funkčními oplocenkami proti rytí černé zvěře. Nové oplocení je vhodné přednostně budovat na plochách s dosud početným výskytem vstavačovitých nebo v návaznosti na již existující oplocení.

h) Na místech, kde se šíří třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*) je třeba provádět sečení alespoň dvakrát ročně, první seč je vhodné načasovat na červen, na dobu kvetení třtiny, druhou seč je vhodné provést v srpnu, po jejím opětovném obražení. Po ústupu třtiny je možné intenzitu managementu opět snížit. Vzhledem k tomu, že se zvířata při pastvě třtině většinou vyhýbají, nelze v tomto případě nahradit sečení pastvou a ohniska třtiny je třeba

redukovat seči i na pasených plochách.

i) Zejména na částech luk se souvislejším travním drnem a na místech s hustým mechovým patrem je žádoucí provádět občasné narušování povrchu půdy (smykování, bránování). Vzniklé plošky s obnaženým povrchem půdy jsou vhodné pro uchycení semen rostlin a dochází tak k jejich lepšímu generativnímu rozmnožování.

c) péče o živočichy

a) V území je třeba zachovat meze, část křovin a náletů dřevin, které slouží jako vhodný biotop a místo úkrytu pro řadu druhů ptáků např. pro ůuhýka obecného a lejska šedého a pro bezobratlé.

b) Především na místech s případnou dlouhodobější absencí pastvy a na místech s hustým mechovým patrem je vhodné provádět občasné narušování půdního povrchu. Narušení souvislého travního drnu a mechového patra je žádoucí pro zachování některých druhů pavoukovců a hmyzu např. čmeláků.

c) Na dolním okraji podmáčené louky (na západním okraji dílčí plochy 2 při severní hranici PP) by bylo vhodné vyhloubit mělkou tůň pro obojživelníky.

d) V současnosti v území silně přemnožená černá zvěř je významným predátorem bezobratlých a drobných obratlovců např. na zemi hnízdících ptáků, proto je třeba najít a uplatnit důsledný způsob její redukce a nadále bránit jejímu přístupu alespoň na místa se soustředěným výskytem zvláště chráněných druhů rostlin oplocenkami.

Příloha M3: Mapa dílčích ploch a objektů

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) nelesní pozemky

Obecné zásady hospodaření v území jsou popsány v rámcové směrnici péče o nelesní pozemky v kapitole 3.1.1. Podrobný výčet navrhovaných zásahů na dílčích plochách 1, 2, 3 a 4 vyznačených v příloze M3 je uveden v příloze T1.

Příloha T1: Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

Příloha M3: Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Přírodní památka je vyhlášena bez ochranného pásma.

3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu

Pro období platnosti plánu péče se navrhuje:

Vytyčení hranice hraničním pruhovým značením.

Vyznačení hranice lokality 4 hraničními tabulemi rozmístěnými na vhodných místech kolem cesty Nové Losiny - Přemyslov.

Umístění tabule s informacemi o území v blízkosti odpočívadla s posezením na Přemyslovském sedle.

Příloha M3: Mapa dílčích ploch a objektů

3.4. Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

S ohledem na udržení a podporu druhové pestrosti lučních porostů je vhodné v území uplatňovat různorodý způsob managementu na menších plochách, který by spočíval především ve střídání sečení a pastvy a posunu termínů hospodaření v různých letech. Proto se doporučuje změna dotačních titulů u všech v současnosti evidovaných půdních bloků, s výjimkou trvale podmáčených a rašelinných luk, na druhově bohaté pastviny nebo jiný vhodný dotační titul umožňující tuto různorodou péči.

V případě, že bude třeba odložit či vynechat pastvu nebo seč z důvodu ochrany populací vzácných druhů rostlin a chrástala polního, musí hospodařící subjekt požádat o souhlasné stanovisko orgánu ochrany přírody.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Oblast Přemyslovského sedla je poměrně hojně navštěvována turisty. Po jižní hranici území prochází silnice z Nových Losin do Rejhotic, v jejím nejvyšším bodě se nachází vyhlídkové místo s posezením. Po okraji území dále vede značená cyklostezka na vyhlídku Tři kameny. Návštěvníci procházející územím mimo cesty občas poškozují oplocení, které jim brání v průchodu. Proto by bylo vhodné na informačních cedulích upozornit, z jakého důvodu zde bylo oplocení zbudováno.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Lokalita a její širší okolí je dlouhodobě využívána k výzkumné a vzdělávací činnosti. Zejména PŘF Univerzity Palackého Olomouc zde již v uplynulých letech zadala zpracování několika bakalářských a diplomových prací. Výsledkem těchto výzkumných činností bylo i publikování několika vědeckých článků. Jelikož výzkumná a vzdělávací činnost přináší nové informace o území a vhodných způsobech jeho využívání a zároveň území žádným způsobem nepoškozuje, je vhodné ji nadále podporovat.

V blízkosti vyhlídkového místa s posezením se doporučuje umístění tabule s informacemi o území.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum území a monitoring

V oblasti Přemyslovského sedla byla v minulosti provedena řada průzkumů a studií zaměřených především na vyšší rostliny a bezobratlé živočichy, ty se však většinou zabývaly širším územím, než je nově vyhlášená přírodní památka Slunná stráň. Proto by v období platnosti tohoto plánu péče měly v území proběhnout podrobné základní inventarizační průzkumy vyšších rostlin a rostlinných společenstev, klíčových skupin hmyzu (především řády Lepidoptera, Coleoptera) a obratlovců (především ptáků, plazů a obojživelníků).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)*

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
inventarizační průzkumy		100 000
údržba stávajícího oplocení – 1500 m		50 000
budování oplocení – 1000 m		100 000
údržba a hloubení tůň		30 000
vytyčení hranice pruhovým značením, včetně umístění dřevěných sloupků – délka cca 3,3 km, 10 sloupků		70 000
umístění hraničních tabulí – 4 ks a informační cedule – 1 ks		20 000
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)		370 000
Opakované zásahy		
ruční sečení podmáčených ploch s odklizením posečené hmoty – 0,3 ha	10 000	100 000
výřez náletu – 0,2 ha		10 000
narušování půdního povrchu – 0,5 ha		30 000
Opakované zásahy celkem (Kč)		140 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)		510 000

* předpokládá se, že pravidelná péče o území bude i nadále hrazena z dotačních titulů MZe.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Gabriš R., 2010: Vazba střevlíkovitých na vybrané agro-environmentální faktory v prostředí podhorských pastvin, bakalářská práce, Katedra ekologie a životního prostředí, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého Olomouc. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
- Grulich V., 2012: Červený seznam cévnatých rostlin České republiky: třetí vydání – Preslia 84: 631 – 645.
- Grulich V., Chobot K. [eds.], 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny – Příroda, Praha, 35: 1–178.
- Háková A., Klaudiusová A., Sádlo J., 2004: Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000, Planeta XII, 8/2004 - Ministerstvo životního prostředí, Praha.
- Hofhanzlová E., Ekrt L., 2006: Botanický floristický a vegetační průzkum, návrhy managementu na pozemcích ekofaremu Letní stráň, Nové Losiny a Zempol s.r.o., Vítkov. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
- Chobot K., Němec M. [eds.], 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.
- Chytrý M., 2010: Vegetace České republiky. 1, Travinná a keříčková vegetace. – Academia, Praha.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., 2001: Katalog biotopů České republiky. - Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Kašák J., Mazalová M., 2010: Lepidopterologický výzkum na území CHKO Jeseníky, závěrečná zpráva. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
- Mazalová M., Smetana V., Kuras T., 2010: Čmeláci a pačmeláci (Hymenoptera: Apidae: *Bombus* spp.) podhorských luk a pastvin v okolí Nových Losin (Hrubý Jeseník), Časopis Slezského Muzea Opava.
- Mazalová M., Šipoš J., Rada S., Kašák J., Šarapatka B., Kuras T. (2015): Responses of grassland arthropods to various biodiversity-friendly management practices: Is there a compromise? European journal of entomology.
- Petrusek M. (2010): Vliv pastevního managementu na distribuci a abundanci epigeonu, bakalářská práce, Katedra ekologie a životního prostředí, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého Olomouc.
- Petrusek M., 2013: Distribuce a abundance epigeonu na pastvině, diplomová práce, Katedra ekologie a životního prostředí, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého Olomouc. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
- Plesník J., Hanzal V., Brejšková L., 2003: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 22: 1-184.
- Pur I. (2006): Orientační inventarizace některých ohrožených druhů rostlin z oblasti Přemyslovského sedla v letech 2006 a 2007. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
- Rada S. (2011): Management travních porostů a jeho vliv na společenstva rovnokřídleho hmyzu, bakalářská práce, Katedra ekologie a životního prostředí, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého Olomouc. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
- Rada S., Mazalova M., Sipos J., Kuras T. (2014): Impacts of mowing, grazing and edge effect on orthoptera of submontane grasslands: perspectives for biodiversity protection, Polish journal of ecology.
- Sedláček V. (2017): Plán péče o přírodní památku Letní stráň na období 2017-2027. Návrh

na vyhlášení. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.]
Vyhláška č. 395/1992 Sb.
Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny.

Mapové podklady

Katastrální mapa – Podkladová data © Český úřad zeměměřický a katastrální.
WMS - Ortofoto © Český úřad zeměměřický a katastrální.
WMS - ZM25 © Český úřad zeměměřický a katastrální.

4.3 Seznam používaných zkratk

V textu plánu péče jsou použity následující zkratky:

zkratka	obsah zkratky
C2	silně ohrožený druh
C3	ohrožený druh
C4a	méně ohrožený druh
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
EVL	evropsky významná lokalita
IP	inventarizační průzkum
IUCN	mezinárodní unie na ochranu přírody
KN	katastr nemovitostí
O	ohrožený druh
OP	ochranné pásmo
PK	pozemkový katastr
PO	ptačí oblast
SO	silně ohrožený druh
VU	zranitelný druh
ZCHDR	zvláště chráněný druh rostliny
ZCHÚ	zvláště chráněné území

4.4 Podklady pro plán péče zpracoval

AOPK ČR, RP Olomoucko, SCHKO Jeseníky

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	2
1.1 Základní identifikační údaje	2
1.2 Údaje o lokalizaci území	2
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	4
1.6 Kategorie IUCN	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	4
1.7.2 Hlavní předmět ochrany – současný stav	4
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, se kterými je ZCHÚ v překryvu	5
1.9 Cíl ochrany	5
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	5
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	5
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	6
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	7
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	8
2.4.1 Základní údaje o nelesních pozemcích	8
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup	8
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	8
3. Plán zásahů a opatření	9
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	9
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	9
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	12
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	12
3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu	12
3.4. Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	13
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	13
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území	13
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum území a monitoring	13
4. Závěrečné údaje	14
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	14
4.2 Použité podklady a zdroje informací	15
4.3 Seznam používaných zkratk	16
4.4 Plán péče zpracoval	16

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.4 a 3.1.2)

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**